

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย เป็นศูนย์กลางทางการค้าและเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุดของประเทศ และเป็นจังหวัดที่มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่นมากที่สุด โดยมีประชากรทั้งหมดในปี พ.ศ. 2546 จำนวน 5,844,607 คน แบ่งเป็นประชากรชาย จำนวน 2,822,171 คน และหญิง จำนวน 3,022,436 คน มีความหนาแน่นของประชากรประมาณ 3,734 คน ต่อตารางกิโลเมตร (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ที่มา: <http://www.nso.go.th>, 25 กุมภาพันธ์ 2547) นอกจากนี้ยังมีประชากรจากจังหวัดอื่นๆ ทั่วประเทศหลั่งไหลเข้ามาเพื่อทำงาน ในกรุงเทพมหานครอีกเป็นจำนวนมาก

อาชีพหลักของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ คือ การรับจ้าง ทำให้ผู้คนส่วนมากใช้ชีวิตอยู่นอกบ้านมากกว่าในบ้าน ประกอบกับปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ในปัจจุบัน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม จึงส่งผลให้รูปแบบการดำเนินชีวิต (Life Style) ของผู้คนเปลี่ยนแปลงไป จากอดีตที่ผู้หญิงส่วนใหญ่เคยอยู่แต่ในบ้านทำหน้าที่เป็นแม่บ้านแม่เรือน กลายเป็นปัจจุบันผู้หญิงออกไปทำงานนอกบ้านเพิ่มมากขึ้น และเป็นกำลังสำคัญในการหารายได้ให้กับครอบครัวไม่ต่างจากผู้ชายทั่วไป

ผลที่ตามมาจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวที่สามารถสังเกตได้ชัดเจน คือ ผู้คนส่วนใหญ่มีเวลาและโอกาสที่จะไปเดินตลาดสดเพื่อจับจ่ายซื้ออาหารสดมาปรุงเป็นอาหารน้อยลง และหันมาบริโภคอาหารสำเร็จรูปและอาหารแปรรูปกันเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีความสะดวก หาซื้อได้ง่าย และสามารถเก็บไว้ได้นาน ทำให้ในปัจจุบันมีธุรกิจที่เกี่ยวกับการผลิตอาหารสำเร็จรูป และอาหารแปรรูปออกมาวางจำหน่ายตามห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต และร้านค้าต่างๆ เป็นจำนวนมาก ซึ่งอาหารแปรรูปที่ได้รับความนิยมในการบริโภคอย่างหนึ่งที่สำคัญก็คือ อาหารทะเลแปรรูป ซึ่งปัจจุบันกลายเป็นสินค้าเศรษฐกิจที่สร้างมูลค่ามหาศาลให้กับประเทศ

กรุงเทพมหานคร เป็นจังหวัดที่หาซื้ออาหารทะเลสดได้ไม่ยากนัก เนื่องจากมีพื้นที่ติดกับจังหวัดที่มีการทำประมง เช่น จังหวัดสมุทรสาคร แต่เนื่องจากคนในเมืองกรุงไม่ค่อยมีเวลาทำให้อาหารทะเลแปรรูปกลายเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สำคัญในการบริโภคของคนกรุงเทพฯ ในขณะเดียวกันกรุงเทพมหานครก็กลายเป็นตลาดศูนย์กลางขนาดใหญ่ที่สามารถรองรับสินค้าดังกล่าว ดังนั้นเพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจด้านอาหารทะเลแปรรูปซึ่งมีอยู่มากมายในปัจจุบันได้รับทราบ

และเข้าใจถึงพฤติกรรมกรรมการบริโภคของผู้บริโภค เพื่อจะได้สามารถพัฒนาและปรับปรุงผลิตภัณฑ์ ตลอดจนสามารถวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาดที่เหมาะสม ผู้ศึกษาจึงเลือกทำการศึกษาถึง พฤติกรรมการซื้ออาหารทะเลแปรรูปของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งถือเป็นกลุ่มผู้บริโภค ที่สำคัญยิ่ง โดยคาดหวังว่าผลการศึกษาที่ได้ จะเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานทั้งภาครัฐและ ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะสามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ในการวางแผนและกำหนดนโยบายในการสนับสนุนส่งเสริมผู้ประกอบการให้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

เพื่อศึกษาพฤติกรรมการซื้ออาหารทะเลแปรรูปของผู้บริโภคในเขต กรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เพื่อทราบถึงพฤติกรรมการซื้ออาหารทะเลแปรรูปของผู้บริโภคในเขต กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้ออาหารทะเลแปรรูปของผู้บริโภค ในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้ออาหารทะเลแปรรูป ของ ผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจด้านอาหารทะเลแปรรูปในการ พัฒนา ผลิตภัณฑ์และปรับปรุงกลยุทธ์ทางการตลาดต่อไป

นิยามศัพท์

พฤติกรรมการซื้อ หมายถึง การกระทำของผู้บริโภคที่เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยน สินค้า ด้วยเงินและการตัดสินใจโดยพิจารณาจากปัจจัยส่วนประสมการตลาด

อาหารทะเลแปรรูป หมายถึง อาหารที่ผลิตจากสัตว์น้ำทุกชนิดที่มาจากการประมง ทะเลและที่มาจากการเพาะเลี้ยงชายฝั่งทะเล โดยผ่านกระบวนการแปรรูปต่างๆ ให้อยู่ในสภาพ ทั้งของสดและของแห้ง ไม่ว่าจะอยู่ในสถานะหรือบรรจุภัณฑ์แบบใดก็ตาม จะมีฉลากตราสินค้า หรือไม่มีก็ตาม ได้แก่ ปลากรอบสามรส กุ้งปลาทอดปรุงรส ปลาบด ปลาข้างเหลืองตากแห้ง

ผู้บริโภค หมายถึง ผู้ที่เคยซื้ออาหารทะเลแปรรูปที่เป็นผู้หญิงในเขต กรุงเทพมหานคร